

Emergency круглий стіл

«Відходи під час війни: бюрократія vs безпека»

13 лютого 2026 року, онлайн+офлайн

Асоціація професіоналів довкілля PAEW не може мовчати, бо сфера відходів під час війни — це не «про папери», а про безпеку людей, безперервність критичних послуг і довіру до держави. *«Оголошуємо загальну мобілізацію зусиль всіх, хто налаштований запропонувати рішення для подолання колапсу. Нас не цікавлять зараз винні в цій ситуації, нам потрібні рішення»* - наголошує президентка PAEW Людмила Циганок.

13 лютого в Києві (у змішаному форматі) за ініціативи **Комітету управління відходами PAEW** запрошуємо представників бізнесу, органів влади, ДРС, профільних асоціацій, експертного середовища та громад до **термінового напрацювання рішень**, які:

1. **Розблокують дозвільні процедури** (без втрати екобезпеки): усунення дублювань «дозвіл/ліцензія», зрозумілі перехідні механізми для діючих об'єктів, коректне застосування вимог ОВД.
2. **Запустять «ЕкоСистему» як реальний інструмент**, а не «точку відмови» реформи.
3. **Скоротять дублювання звітності** й повернуть їй управлінський сенс: «один показник — одне джерело — одна відповідальність», синхронізація з антикорупційними зобов'язаннями держави.

Мета круглого столу — не обговорення «взагалі», а узгодження пакету практичних кроків (регуляторних, процедурних та цифрових), які можна оформити як спільні пропозиції/дорожню карту і винести на рішення відповідальних органів.

Коли легальні оператори блокуються дозволами, ліцензіями, ОВД та дубльованою звітністю, країна отримує ризик зупинки оброблення відходів, перетікання потоків у тінь і втрату інвестицій у модернізацію — а держава втрачає дані для реальної екополітики. Саме тому зараз потрібен прямий, робочий діалог між урядовими органами, ОМС, ДРС, бізнесом, науковцями та експертною спільнотою: щоб синхронізувати правила, прибрати дублювання, запустити інструменти (зокрема цифрові), і — головне — узгодити рішення, які одночасно гарантують екологічну безпеку та дають можливість системі працювати без зупинок.

Уявіть країну у війні, яка одночасно:

1. потребує безперервної роботи оброблювачів відходів (особливо небезпечних),
2. декларує реформу управління відходами,
3. і... фактично **вимикає легальну діяльність** через процедурні «вузли», дублювання вимог та нефункціональність цифрових інструментів.

Саме це сьогодні відбувається в Україні: позитивний задум реформи управління відходами з 2022 року (оновлення правил, європейська логіка, цифровізація) нівелюється, бо ключові механізми або не запуснені, або працюють так, що створюють «потрійний контроль без результату»

Трохи додаткового контексту:

1) Де саме «ламає» систему: дозволи + ліцензії + ОВД = потрібне дублювання

Закон «Про управління відходами» вимагає від бізнесу:

- **дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів,**
- **ліцензію на господарську діяльність з управління небезпечними відходами (для небезпечних).**

На практиці ці дві процедури часто базуються на дуже схожих пакетах документів і формують задубльовані зобов'язання, замість того щоб керувати ризиками й реально контролювати якість/безпеку.

Далі додається третій рівень — ОВД. У «дозвільній реальності» саме відсутність/невизнання висновку з ОВД стає типовою підставою для відмови у дозвільних документах — навіть коли йдеться про діючі об'єкти без змін технології.

РАЕВ піднімає ключову юридичну проблему: **ОВД за своєю природою — про плановану діяльність і вибір альтернатив**, а не про «перейменування» чи формальні невідповідності в назвах операцій для вже існуючих об'єктів. Саме тут виникає «пастка», яка може зупинити критичні підприємства на рівному місці.

Окремо РАЕВ фіксує **колізію та дублювання державного регулювання** саме в секторі небезпечних відходів і наполягає на рішенні за логікою дерегуляції: якщо діяльність вже охоплюється ліцензуванням — дозвіл не має дублювати контроль, а має бути інтегрований/взаємовизнаний.

2) «ЕкоСистема» і реформа без інструменту

Коли цифрова система, яка має бути «єдиним вікном», не має потрібного функціоналу, бізнес отримує найгірше з двох світів: і паперово-процедурну складність, і цифрові бар'єри. Це прямо підриває мету реформи: швидко й прозоро легалізувати діяльність, зберігши екологічну безпеку.

3) Звітність: замість прозорості — «потроєння» бюрократії

Будь-яка звітність (у т.ч. екологічна) має сенс лише тоді, коли вона:

- прозоро підтверджує відповідальність,
- підтримує управління ризиками,
- дає державі якісні дані для політики,
- впливає на інвестиційну привабливість та репутацію.

Але дублювання/потроєння звітності перетворює її на чистий тягар — і для бізнесу, і для держави. У фокусі РАЕВ — зокрема дублювання екозвітності між електронним звітуванням Держстату та «ЕкоСистемою», а також дублювання/неефективність окремих блоків звітності по дозволах.

Показовий маркер — офіційний моніторинг ДРС у межах Державної антикорупційної програми (постанова КМУ №220): у **2025 році перегляду підлягало 86 звітних форм**, але частина роботи не виконана, а **по 10 формах ДРС не отримала інформації від ЦОВВ**. РАЕВ прямо ставить питання: *хто*

саме з ЦОВВ не дав даних — і чи не означає це, що екологічна звітність регулюється формально, без управлінської цінності?

Чому це emergency саме зараз

Бо в умовах війни **сфера відходів — це критична інфраструктура**. Коли дозвільна та звітна системи працюють як «множники процедур», ми отримуємо:

- ризик зупинки легальних операторів (особливо небезпечних відходів),
- перетікання потоків у тінь,
- втрату інвестицій у модернізацію,
- відсутність якісних даних для державної політики,
- зростання екологічних і санітарних ризиків для громад.

УЧАСТЬ ЗА ПІДТВЕРДЖЕНОЮ РЕЄСТРАЦІЮ!

Щодо участі та співпраці:

+38 (068) 602-4233, v.skrypnyk@ukraine-oss.com

+38 (099) 370-4227, (096)740-3028, a.prystupa@ukraine-oss.com